

Svenska Finlands folkting
folktinget@folktinget.fi

03.02.2023

Riksdagens förvaltningsutskott
hav@eduskunta.fi

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG
TILL LAG OM FRÄMJANDE AV INTEGRATION OCH TILL LAGAR SOM HAR SAMBAND MED DEN

Svenska Finlands folkting (Folktinget) tackar för möjligheten att ge ett utlåtande till förvaltningsutskottet om lagpropositionen. Folktinget har granskat lagen utgående från svenska språkets perspektiv.

Antalet invandrare som kommer till Finland fortsätter att öka. Av de invandrare som kommit till landet bor cirka hälften i huvudstadsregionen, där närmare 20 procent av invånarna redan nu har ett annat modersmål än finska eller svenska. Regeringen har i lagutkastet betonat betydelsen av kunskaper i svenska eller finska för en lyckad integration. Folktinget understryker att det är rätt att båda nationalspråken lyfts fram av regeringen i detta sammanhang.

Folktinget påminner om att nationalspråken ska behandlas likvärdigt och vikten av att integration på båda nationalspråken garanteras i alla tvåspråkiga områden. Valet av integrationsspråk bör alltid vara individens val. Folktinget konstaterar att myndigheten ska informera invandraren objektivt om rätten att välja svenska eller finska som första integrationsspråk.

Integration kommer i framtiden att bestå av ett sektoröverskridande samarbete. Folktinget ser det som viktigt att alla aktörer i det sektoröverskridande samarbetet har kunskap om och informerar om både den finskspråkiga och svenskspråkiga integrationsstigen. De sektor- och kommunöverskridande integrationsprogrammen i tvåspråkiga områden bör erbjudas både på finska och svenska. Också de tvåspråkiga kommunernas integrationsplan bör finnas på svenska och i kommunens integrationsplan bör nämnas att kommunens uppgift är att integrera på finska och svenska.

De som ansvarar för de lagstadgade uppgifterna inom förverkligandet av integrationen kommer att få en kalkylerad ersättning via statsandelar. De svenska strukturerna i tvåspråkiga områden bör stödas och utvecklas för att vara likvärdiga med strukturerna inom den finskspråkiga integrationen. Folktinget anser att det är viktigt att från början beakta att det behövs resurser för att utveckla den svenska integrationsstigen i tvåspråkiga områden. Till exempel i huvudstadsregionens städer behövs öronmärkta resurser för att utveckla integrationsstigen på svenska så att den blir likvärdig med den finska integrationsstigen.

En fördel med att integrera invandrabarn i den svenskspråkiga skolan är att undervisningen i finska oftast inleds redan i första klass. I finskspråkiga skolor inleds undervisningen i svenska oftast först i åk. 6. Barn med invandrabakgrund som väljer den svenska skolstigen lär sig både svenska och finska, det vill säga båda nationalspråken, i ett tidigt skede vilket kan underlätta deras arbetsmöjligheter senare i livet. Denna aspekt kunde även oftare lyftas fram av myndigheterna.

En likvärdig integration på svenska

I samband med att basinformationen ges till invandraren, bör det informeras om innebörden av att Finland är ett tvåspråkigt land. Också i informationen som till exempel ges via infofinland.fi och i den flerspråkiga guiden Välkommen till Finland bör det tvåspråkiga Finland lyftas upp. Det är viktigt att informationen om det svenska i Finland är korrekt i myndighetsinformationen.

Den flerspråkiga samhällsorienteringen bör enligt Folktinget också erbjudas på svenska. Det skulle vara viktigt att alla som kommer till Finland omfattas av samhällsorienteringen, också de personer som anländer som arbetskraftsinvandrare.

Tredje sektorn och den fria bildningen är två nyckelaktörer inom integration på svenska. Positivt är att de enligt lagförslaget redan i initialskedet involveras och kan inkluderas i både uppgörandet av integrationsprogram och integrationsplaner. Folktinget anser ändå att man inte beaktat de ekonomiska konsekvenserna för den fria bildningen och tredje sektorn tillräckligt. Osäker finansiering leder ofta till projektifiering vilket är en utmaning för integrationen redan idag.

Integration på svenska sker ofta via fria bildningen som frivilliga studier medan integration på finska ofta sker via en arbetskraftspolitisk upphandlad utbildning. Majoriteten av de som integreras på svenska kommer i enlighet med den nordiska modellen att vara tvungna att söka 4 arbetsplatser månatligen samtidigt som de genomgår en integrationsutbildning. Motsvarande krävs inte av de som integreras via en arbetskraftspolitisk integrationsutbildning. Att behandla samma målgrupp olika beroende på vilken form av integrationsutbildning de tar del av och vilket integrationsspråk de valt skapar inte jämlika förutsättningar för integrationen.

I Nationalspråksstrategin som statsrådets godkänt i december 2021, konstateras att utbudet av den svenskspråkiga integrationsutbildningen bör ökas så att den utgör ett reellt alternativ, samt att antalet personer som integreras på svenska ska öka så att det proportionellt sett minst motsvarar de svenskspråkigas andel av befolkningen, både nationellt och i kommuner.

Folktinget framhåller att integration på svenska i Finland kan lyckas endast om utbudet av svenskspråkig integrationsutbildning ökar.

Helsingfors den 6 februari 2023

SVENSKA FINLANDS FOLKTING

Sandra Bergqvist

Folktingets ordförande

Christina Gestrin

Folktingssekreterare

Stephanie Lindberg

Sakkunnig i integrationsärenden